der er givet efter lovens § 1, og som ligger inden for institutionens vedtægtsbestemte formål. Indtægtsdækket virksomhed i form af udbud af ikke-regulerede kurser, konsulentvirksomhed m.v. vil fx kunne falde inden for institutionens uddannelsesformål. Den gældende lov kræver, at institutionen skal være selvejende, men der er ikke givet en beskrivelse af, hvad der nærmere ligger heri. Det er vigtigt, at beskrivelsen af en selvejende uddannelsesinstitution er den samme overalt i Undervisningsministeriets lovgivning, jf. de almindelige bemærkninger om lovgivningen om de frie skoler og formålet med denne lovgivning.

Det er ikke med forslaget tanken at forhindre et gensidigt samarbejde med andre uafhængige undervisningsinstitutioner. Samarbejdet må blot ikke gå så vidt, at et fælles mål overskygger den enkelte institutions interesse i at arbejde for udvikling og økonomisk konsolidering af institutionen som en selvstændig enhed. Der er i denne samling fremsat et særligt lovforslag om institutioners sammenlægning/samarbejde i form af Centre for Videregående uddannelse (CVU), jf. forslag nr. 187 til lov om ændring af lov om selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. samt af forskellige andre love (Etablering af sektor for Centre for Videregående Uddannelse (CVU'er). I dette forslag vil der for så vidt angår den særlige juridiske konstruktion om CVU, der har fået en betinget godkendelse af undervisningsministeren, være visse modifikationer i forhold til kravet om alene at varetage egne interesser, idet de stiftende institutioner samtidig skal varetage CVU'ets interesser.

Hvis institutionen ikke opfylder uafhængighedskravet, kan institutionen ikke modtage tilskud efter denne lov. Reglerne i § 21, som formuleret ved dette lovforslags § 1, nr. 6, finder i så fald anvendelse.

Ministeriet kan, jf. lovens § 22, stk. 1, indkalde oplysninger med henblik på undersøgelse af, om lovens betingelser er opfyldt, herunder lovens krav om uafhængighed.

Til nr. 4.

Bestemmelsen er ny. Tilsvarende regler findes allerede i lov om gymnasiet, lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Aftaler, herunder huslejeaftaler, aftaler om leje af transportmidler, aftaler vedr. edb-udstyr og lignende aftaler af økonomisk betydning skal normalt indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionerne end sædvanlige markedsvilkår. Vilkårene må gerne være bedre end sædvanlige markedsvilkår. Reglen omfatter også aftaler, der er indgået ved lovens ikrafttræden. Institutionen er forpligtet til at søge urimelige aftaler ændret, og undladelse heraf kan føre til, at ministeriet må gribe ind fx ved at benytte lovens § 21 om at tilbageholde tilskud m.v.

Institutioner, der udfører deres tilskudsberettigede virksomhed i lejede lokaler, kan komme i et særligt afhængighedsforhold til udlejer. Der foreslås derfor en hjemmel, hvorefter ministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler, fx regler der standardiserer aftaleudformninger, herunder bestemmelser om maksimal opsigelsesfrist. Ligeledes kan der fastsættes regler om kravet om, at nye huslejeaftaler ikke må indgås på ringere vilkår end sædvanlige markedsvilkår, herunder for institutioner af den pågældende type og beliggenhed, eller at huslejen skal være omkostningsbestemt. Hjemlen vil kunne anvendes til at fastsætte bestemmelser om, at huslejen ikke må overstige et vist niveau, hvor udlejer får dækket sine omkostninger samt får en rimelig forrentning af den oprindeligt investerede kapital. Der kan vise sig at være behov for bestemmelsen, når virksomheder alene har til formål at leje skolebygninger ud til private institutioner, og der på den måde kan være risiko for, at institutionen og udlejer indgår i et økonomisk fællesskab, der ikke er foreneligt med formålet med selvejekonstruktionen for disse institutioner. Indgår institutionerne aftaler, som ikke opfylder ovenstående, kan undervisningsministeren anvende sanktionerne i § 21.

Til nr. 5.

Bestemmelsen er ny. Der er i selvejeloven hjemmel til at fastsætte løn- og ansættelsesvilkår for ansatte ved institutionerne. Ifølge lovens § 20 skal institutionen følge de af finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Der er i loven tillige behov for en klar hjemmel til at kunne fastsætte vederlag for varetagelse af hvervet som formand og næstformand for bestyrelsen. På erhvervsskole- og seminarieområdet er det efter forhandling med finansministeren besluttet, at der kan ydes særskilt vederlag til bestyrelsens formand og evt. næstformand. Fra institutionsside har man imidlertid sat spørgsmålstegn ved ministeriets hjemmel til at fastsætte sådanne bestemmelser om vederlagets størrelse og om, hvem der kan modtage vederlag.

Efter den foreslåede bestemmelse skal vederlaget til formand og evt. næstformand for bestyrelser fastsættes efter Finansministeriets regler om særskilt ve-